

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 035385 24 Кж
Бања Лука, 28.11.2025. године

Врховни суд Републике Српске, Посебно вијеће за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, састављено од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, др Владимира Симовића и Светлане Марић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Ање Давидовић, у кривичном предмету против оптуженог З. Б., због кривичног дјела злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 3. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалби Републичког јавног тужилаштва, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, Бања Лука, изјављеној против пресуде Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 035385 23 К-п од 16.08.2024. године, након одржане сједнице вијећа којој је присуствовала републички јавни тужилац Жана Бојић, донио је дана 28.11.2025. године,

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Уважава се жалба Републичког јавног тужилаштва, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, Бања Лука, укида пресуда Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 035385 23 К-п од 16.08.2024. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 035385 23 К-п од 16.08.2024. године, оптужени З. Б., на основу одредбе члана 298. став 1. тачка а) Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 53/12, са измјенама, у даљем тексту: ЗКП РС), ослобођен је од оптужбе да је учинио кривично дјело злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 3. Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 49/03, са измјенама, у даљем тексту: КЗ РС), те је, на основу члана 100. став 1. ЗКП РС, одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава, док је оштећена Република Српска, на основу члана 108. став 4. истог закона, са имовинско-правним захтјевом упућена на парницу.

Против наведене пресуде жалбу је, благовремено, изјавила републички јавни тужилац, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, Бања Лука (у даљем тексту: републички јавни тужилац), због

битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде Кривичног закона и погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

У одговору на жалбу, бранилац оптуженог Жељко Гњатовић, адвокат из Приједора, предложио је да се жалба тужиоца одбије, као неоснована, и потврди првостепена пресуда.

У сједници вијећа, која је одржана у смислу одредбе члана 318. став 4. ЗКП РС у одсуству оптуженог и његовог браниоца, јер исти нису ни тражили у одговору на жалбу да буду обавијештени о сједници вијећа, републички јавни тужилац Жана Бојић је изјавила да остаје код жалбе и приједлога из исте.

Испитујући побијану пресуду у складу са одредбом члана 320. ЗКП РС, у оном дијелу у којем се побија жалбом, а по службеној дужности да ли је на штету оптуженог повријеђен Кривични закон, одлучено је као у изреци овог рјешења из сљедећих разлога:

Према чињеничном опису дјела који је садржан у изреци побијане ослобађајуће пресуде, донесене на основу члана 298. тачка а) ЗКП РС, оптуженом З. Б. се ставља на терет да је, као замјеник правобраниоца у Сједишту замјеника Приједор, поступајући у управном поступку у предмету Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове Бања Лука, Подручна јединица Нови Град број 21.33/474-2/2014, покренутом 30.07.2014. године по захтјеву његовог оца Б. Б. за признавање права власништва земљишта узурпацијом на некретнини означеној ближе у изреци побијане пресуде, на којој је рјешењем истог органа број 21.33/476-7/2015 од 26.03.2015. године промијењено стање својине и посједа са дотадашњег титулара, Независне Државе Хрватске у корист Републике Српске, иако је био свјестан да постоје супротни интереси Републике Српске чији је законски заступник, са једне стране и његовог оца Б. Б., као узурпанта, са друге стране, у намјери да свом оцу Б. Б. као узурпанту прибави имовинску корист у виду предметне некретнине, није затражио своје изузеће у том поступку него је искористио свој положај и овлашћење, па је поступајући супротно одредбама члана 1. став 1. и члана 19. став 1. и став 2. Закона о правобранилаштву Републике Српске и одредбама члана 4. став 1. тачка 1. и став 2. тачка 4. и 5. Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Правобранилаштву Републике Српске, свјесно пропустио изјавити жалбу на Рјешење Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове Бања Лука (у даљем тексту: РУГИПП), Подручне јединице Нови Град број 21.33/474-2/2014 од 31.03.2016. године којим се признаје право својине и посједа у корист његовог оца Б. Б., а потом и покренути управни спор подношењем тужбе против коначног Рјешења Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове Бања Лука број 21.05/474-20/16 од 14.07.2016. године, заprimљеног у Правобранилаштву Републике Српске, Сједиште замјеника Приједор дана 24.08.2016. године, којим се одбацује као недопуштена жалба ЈП “Шуме Републике Српске” а.д. Соколац ШГ “Приједор” изјављена против Рјешења РУГИПП, Подручна јединица Нови Град, број 21.33/474-2/2014 од 31.03.2016. године, нити је претходно од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, као странке чије интересе заступа затражио сагласност да не покреће поступак пред судом или другим органом, а што је био дужан да учини сходно члану 19. став 2. Закона о правобранилаштву Републике Српске, иако је знао да ће услед таквог његовог поступања наступити промјена титулара права својине на предметним некретнинама на штету имовинских права и интереса Републике Српске, услед чега је у јавним евиденцијама извршена

укњижба права својине на предметним некретнинама у корист његовог оца Б. Б., на који начин је свом оцу Б. Б. прибавио имовинску корист у износу од 2.522,98 КМ на име вриједности предметних некретнина, а за који износ је оштећена Република Српска.

У разлозима побијане пресуде (странице 11-12) суд је образложио да, како из чињеничног супстрата оптужнице произлази да је штетна последица, у виду промјене титулара својине на некретнинама са Републике Српске у корист оца оптуженог Б. Б., који је тиме на име вриједности предметних некретнина прибавио имовинску корист у износу од 2.522,98 КМ и за тај износ оштетио Републику Српску, настала на основу Рјешења РУГИП Бањалука, ПЈ Нови Град број 21.33/474-2/2014 од 31.03.2016. године, то није видљива јасна узрочно-последична веза између радње оптуженог у виду неизјављивања жалбе и доношења наведене одлуке. У разлозима пресуде суд образлаже да је жалба редовни правни лијек чији је успјех неизвјестан и не може са сигурношћу довести до закључка да би промијенила наведено рјешење управног органа, да је оптужени имао дискреционо право да одлучи хоће ли изјавити жалбу, да не постоји законска обавеза да се у сваком случају изјављује жалба, те да неизјављивање жалбе не представља искориштавање службеног положаја, како се то оптужницом ставља на терет оптуженом. Према утврђењу побијане пресуде оптужени је имао дискреционо право да одлучи хоће ли изјавити жалбу или не, те је одлука о жалби била дио његовог професионалног просуђивања, а не кривично дјело које је имало за циљ да свом оцу прибави имовинску корист. Код чињенице да је оптужени учествовао на усменим расправама пред првостепеним органом управе и изјашњавао се увијек на начин да се донесе одлука у складу са законом, при чему нити једном радњом није утицао на водитеља поступка како да одлучи, то се неизјављивањем жалбе на донесено рјешење РУГИП Бањалука, ПЈ Нови Град од 31.03.2016. године, не може успоставити јасна узрочно-последична веза између радње и последице, као општег услова за постојање кривичног дјела, због чега је суд закључио да дјело које се оптуженом ставља на терет није кривично дјело, па је на основу одредбе члана 298. став 1. тачка а) ЗКП РС, ослободио оптуженог од оптужбе. Преостале радње оптуженог, према утврђењу побијане пресуде, и то пропуштање покретања управног спора подношењем тужбе против коначног Рјешења РУГИП Бањалука од 14.07.2016. године, којим је одбачена жалба ЈПШ “Шуме РС” а.д. Соколац ШГ “Приједор” изјављена против рјешења РУГИП Бањалука, ПЈ Нови Град од 31.03.2016. године, те пропуштање добијања сагласности од ресорног министарства да не покреће поступак пред судом или другим органом, нису у вези са насталом последицом, јер таквим радњама није настала промјена титулара на непокретностима са Републике Српске у корист његовог оца.

Основано се жалбом републичког јавног тужиоца указује да је првостепена пресуда захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС у виду противрјечности изреке пресуде разлозима у образложењу, те недостатку разлога у образложењу за чињенице од одлучног значаја, а што је било од утицаја на законито и правилно пресуђење.

Наиме, када се има у виду чињеница да се у конкретном случају радња извршења кривичног дјела злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 3. КЗ РС, према диспозитиву оптужнице и изреци побијане пресуде, манифестује у искориштавању службеног положаја замјеника правобраниоца на начин да је у намјери прибављања имовинске користи за свог оца Б. Б. (у висини вриједности некретнина које су биле предмет управног поступка признања права власништва узурпацијом) поступио противно релевантним одредбама члана 19. став 2. Закона о правобранилаштву и

одговарајућих одредби Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Правобранилаштву Републике Српске, онда чињеница да ли је оптужени пропустио да изврши службену радњу на коју га обавезује цитирана законска одредба у намјери прибављања имовинске користи свом оцу Б. Б., представља чињеницу од одлучног значаја за постојање предметног кривичног дјела у радњама оптуженог. Међутим, у образложењу побијане пресуде нису дати разлози за ову чињеницу од одлучног значаја на којој оптужба темељи искориштавање службеној положаја и умишљајно поступање оптуженог у вршењу предметног кривичног дјела, на шта се основано указује жалбом, који недостатак образложења пресуде манифестује наведену битну повреду одредаба кривичног поступка у виду изостанка разлога за чињенице од одлучног значаја.

Надаље, када је ослобађајућа пресуда донесена по основу да дјело за које се оптужени терети није по закону кривично дјело, онда се таква оцјена суда може темељити искључиво на чињеничном опису дјела у диспозитиву оптужнице, и при томе се суд не упушта у оцјену доказа ради утврђивања доказаности чињеница од одлучног значаја за постојање кривичног дјела и кривичне одговорности. Како је у конкретном случају побијана пресуда донесена по наведеном основу, а у разлозима пресуде суд образлаже да није утврђена узрочна веза између настале посљедице у облику имовинске користи за оца оптуженог (у висини вриједности некретнина на којима је дошло до промјене титулара својине у његову корист), те апострофира при томе да је оптужени на усменим расправама пред првостепеним органом савјесно и законито поступао и ни једном радњом није утицао на водитеља поступка како да одлучи, онда су таквим образложењем (које сугерише недостатак доказа да је оптужени починио предметно кривично дјело) разлози пресуде доведени у противрјечност са изреком у сегменту којим се позива на правни основ за ослобађајућу пресуду. Када у разлозима пресуде (на страници 11. последњи пасус) суд закључује да дјело које се оптуженом ставља на терет није кривично дјело јер се не може успоставити јасна узрочно посљедична веза радње оптуженог (у виду неизјављивања жалбе) и настале посљедице, онда су на тај начин и разлози у образложењу доведени у противрјечност и остављају нејасноћу у погледу законског основа на којем се заснива побијана ослобађајућа пресуда.

Притом, у погледу правне оцјене радњи оптуженог предузетих критичног догађаја побијана пресуда губи из вида да се код основног облика овог дјела предвиђеног у ставу 3. члана 347. КЗ РС, не тражи наступање посљедице у виду прибављене имовинске користи за себе или другог (као за квалификовани облик дјела из став 4. исте законске одредбе), те је дјело свршено самим предузимањем неке од алтернативно прописаних радњи предузетих у намјери прибављања користи за себе или другог. Како посљедица није обиљежје бића овог облика дјела, ни узрочно веза између радње и посљедице није битан елеменат дјела, те је не треба посебно доказивати.

У наведеним мањкавостима образложења побијане пресуде садржана је битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, па како је побијана пресуда донесена уз битне повреде одредаба кривичног поступка усљед којих правилност и законитост те пресуде није могуће испитати, то је овај суд у смислу одредби члана 329. став 1. тачка а) ЗКП РС, уважио као основану жалбу републичког јавног тужиоца, те одлучио као у изреци овог рјешења, тако што је укинуо побијану пресуду и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку првостепени суд ће отклонити битне повреде одредаба кривичног поступка на које је указано овим рјешењем, имајући у виду све остале приговоре жалбе којима се указује на повреде Кривичног закона и на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у дијелу који се односи на кривично дјело злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 3. КЗ РС.

Записничар
Ања Давидовић

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић